

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Eloquentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

apud eruditos aut per Dialecticam in angustias intruditur, aut per eloquentiam in latiores campos explicatur: unde Zeno Stoicæ disciplinæ princeps commentus est, per manum utrumque diverso gestu porrectam significare, quod quidem inventum cum manifestum sit hieroglyphicum, minime fuerat dissimulandum.

DIALECTICA. CAP. XXXV.

Dialecticam enim ostendere cum vellet, manum pingere solitus est digitis in pugnum compressis, angustias hinc scilicet & argumentorum brevitatem, quibus illa cohibetur, ostendens, quod simplex uniuscujusque rei qualitas tribus plurimum propositionibus comprehendatur, axiomaticè assumpto, & illatione, vel partibus his etiam brevioribus.

ELOQUENTIA. CAP. XXXVI.

Lib. 1.
Gestus con-
ciatorum
Pontificio-
rum.

Eloquentia vero late diffusa patienti decurrens planitie, quaque liberit pervagata, per distictos digitos dilatamque manum ab eodem exponebatur. Reprehendit sane Quintilianus eos, qui orantes ulla in causa manum sub pallio continent, quasi res ignaviter agatur: nostri tamen instituti est, cum apud Pontifices inter sacra sermonem habemus, manus intra pallium cohibere, fragalique tantum pronuntiatione uti. Quoniam vero Theologi finiunt aliud orare esse, aliud adorare, status ad cultum, manus ita surrecta ad adorationem facere videbuntur.

PRECES. CAP. XXXVII.

IN Hetruscis quoque institutis hoc gestu manuum ad preces utebantur, neque non in devotendis civitatibus, evocandisque diis: cumque Jovem dicebant, manus ad cælum sustollebant, ut eo etiam loco apud Virgilium est:

Æneid. l. 4.

Multa Jovem manibus supplex omisso supinis.

Sane, quod ad hanc rem facit, Polemonem sophistam legimus in Olympicis ludis, qui Smyrnæ omnem celebrabantur, inepti cujusdam actoris solæcismum manu factum reprehendisse, cum in exclamatione, *ὦ θεῶν*, manus ad terram protendisset. Cum vero *ὦ θεῶν* pronuntiaret, faciem ad cælum erexit. Sed quantum ad Jovem pertinet, eundem morem vetustissimo ritu apud nostræ pietatis Pontifices, observari videmus, quotiens enim vel DEUM, vel DOMINUM enunciant, gentem sanctam bonis verbis expiaturi, prosperaque & felicia mortalibus precaturi, manus sub eam locutionem supinis in cælum tollunt. Quinetiam *ὀψιθιστὸν*, quod sacrificare est, etymologi Grammatici nonnulli dictum putant, quod qui sacrificant, præcanturve Deos, *ὀψιθιστὸν τις χεῖρας*, manus quippe protendant. In numo Gordiani Pii simulacrum est, quod Passas hinc inde manus ad cælum tollit, cum inscriptione ad rem accommodata, PIETAS AUGUSTI. Illud addam, antiquum præcandi modum notatu sub dio Pindarum posuisse, Olympiis, ode secunda, apud quem, *ὡς τις ἀναθεῖσθαι*, ob hanc causam inscribitur.

Gordiani
numus.

DE PEDIBUS.

CAP. XXXVIII.

HÆc quidem manu super memini, Manarde, tibi disseruisse: sed quoniam Caprillis velle se de pedibus audire similia dicitabat, quæ super his à me tunc dicta fuerunt, visum est subjungere.

IRRITUM. CAP. XXXIX.

Hæc, & sequentia
sumpta ab
Erasmo
3. cent. 5.
prov. 100.

Fieri minime posse aliquid, aut inconstans irritumve futurum, quod cœptum actumve fuisset, ostendere si vellent Aegyptii sacerdotes, pedes in aquæ superficie inambulantes pro hieroglyphico faciebant. Nemo enim est qui nesciat, nulla id humana ope ingeniove fieri posse: nihil enim magis irritum cedit, quam si qui plantas super aquæ superficiem firmare sibi persuaserit. Ad hoc respicit Cicero, cum libro officiorum tertio, fluxas, labiles & inconstantes Epicuri rationes esse diceret, quippe quæ minus in solido consistant, quod aqua hærent, ut ajunt. Sunt qui elocutionem hanc, in hac causa mihi aqua hæret, rem nondum peractam significare contendant, dubiumque aliquid super-